

## **Хроніка подій на історичному факультеті в 2011 р.**

*Іващенко В. Ю.*

- **5 січня** на історичному факультеті відбувся методичний семінар для вчителів, присвячений актуальним проблемам викладання історії в сучасній школі, у роботі якого взяли участь проф. С. О. Наумов, доц. С. Д. Литовченко, доц. О. І. Тумаков.
- **14 січня** аспірант кафедри історії Росії І. С. Посохов захистив кандидатську дисертацію «Студентська субкультура: становлення та еволюція (на матеріалах російських університетів XIX – початку XX ст.)».
- **14 січня** аспірантка кафедри нової та новітньої історії Т. М. Лихачова захистила кандидатську дисертацію «Польські біженці в Росії. (серпень 1914 – листопад 1917 рр.)».
- **17 січня** в Музеї археології та етнографії Слобідської України ХНУ імені В. Н. Каразіна відкрилася археологічна виставка, присвячена 90-річчю відомого українського археолога, доктора історичних наук, Заслуженого діяча науки та техніки, Почесного громадянина м. Харкова, Заслуженого професора ХНУ імені В. Н. Каразіна Б. А. Шрамка.
- **20 січня** в Музеї історії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбувся науково-практичний семінар «Музейна педагогіка у Харкові: досвід і перспективи розвитку» (II Луцьковські читання).
- **20 січня** на історичному факультеті відбулася зустріч з представниками делегації Аньхойського університету (Китай). До бесіди були запрошені представники численних факультетів та наукових центрів університету: історичного, філософського, Східного інституту українознавства імені Ковальських тощо. Учасники зустрічі обговорили можливі варіанти співпраці з Аньхойським університетом.
- **24 січня** було підписано договір про співробітництво між Інститутом історії України Національної Академії наук України та Харківським національним університетом ім. В. Н. Каразіна та Робочу програму співпраці між історичним факультетом ХНУ ім. В. Н. Каразіна та Інститутом історії України НАНУ на 2011–2012 рр.
- **26 січня на історичному факультеті** відбувся III (обласний) етап учнівської олімпіади з історії. В інтелектуальному змаганні взяли участь найсильніші учні усіх районів Харківщини.

- **28 січня** було підписано Робочу програму співробітництва між історичним факультетом ХНУ ім. В. Н. Каразіна та Харківською обласною державною адміністрацією на 2011 р.
- **28 січня** аспірант кафедри нової та новітньої історії О. М. Тавшунський захистив кандидатську дисертацію «Бельгія та колоніальний поділ Африки (1876–1918 рр.)».
- **2 лютого** було підписано Договір про співпрацю між Кримським філіалом Інституту археології Національної Академії наук України та Харківським національним університетом ім. В. Н. Каразіна, ініційований історичним факультетом.
- **3 лютого** відбувся міжкафедральний семінар кафедри українознавства філософського факультету та Науково-дослідної лабораторії Германо-Слов'янської археологічної експедиції історичного факультету «Археологічні свідчення про добу Великого переселення народів на території України: можливості історичної інтерпретації».
- **4 лютого** кафедра стародавнього світу та середніх віків організувала на факультеті «Різдвяні читання» наукового товариства «Нартекс», що об'єднує учнів Школи мистецтв Харківської міської Ради.
- **9 лютого** в межах семінару з доісторичної археології (Vorgeschichte-Seminarium) при Науково-дослідній лабораторії Германо-Слов'янської археологічної експедиції було заслухано доповідь наукової співробітниці Інституту археології Російської академії наук О. С. Румянцевої.
- **9 лютого** в Музеї історії університету розпочала роботу виставка, присвячена 110-річчю від дня народження професора, фундатора і першого завідуючого кафедри біохімії, ректора Харківського університету в 1945–1960 рр., академіка І. М. Буланкіна.
- **10 лютого** наказом ректора було створено Центр турецьких досліджень, який очолив доцент кафедри нової та новітньої історії О. І. Тумаков.
- **25 лютого** відбувся круглий стіл молодих вчених «Проблеми релігії в античному та середньовічному суспільствах», організований кафедрою історії стародавнього світу та середніх віків.
- **1 березня** в Музеї історії університету було відкрито фотовиставку «100 років – 100 історій», присвячену 100-річчю Міжнародного дня прав жінок **8 березня**, організатором якої виступив Гендерний ресурсний центр Головного управління у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації.
- **4 березня** у ГПУ «Шебелинка Газвидобування» (сmt. Червоний Донець) було організовано виставку знахідок із розкопок Германо-Слов'янської археологічної експедиції.

- **18 березня** здобувач кафедри історії Росії Ю. М. Пікуль захистив кандидатську дисертацію «Підготовка офіцерських кадрів у військово-навчальних закладах Російської імперії (1861–1914 рр.)».
- **21 березня** доцента кафедри історіографії, джерелознавства та археології О. Г. Павлову було нагороджено муніципальною творчою премією імені Дмитра Багалія в галузі краєзнавства.
- **7-8 квітня** історичний факультет спільно з Інститутом всесвітньої історії РАН провів Міжнародний симпозіум «Фракійські землі та Північне Причорномор'я в античну добу», в якому взяли участь учені із Росії, Польщі, Болгарії та Німеччини.
- **15 квітня** у межах Міжнародного науково-практичного семінару «Розмаїття культур: історія і соціально-комунікативна природа Книги» відбувся круглий стіл «Історія читання: гендерний аспект», організований спільними зусиллями історичного факультету та ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна.
- **15-29 квітня** в Музеї історії університету до Дня випускника Харківського університету працювала виставка «**Перегорни сторінки випускних альбомів...**», на якій були представлені альбоми за 1891–2010 рр.
- **16 квітня** в рамках святкування Дня випускника Харківського університету на історичному факультеті працювала фотовиставка «Історичні обличчя».
- **22 квітня** відбулась 64-та Міжнародна конференція молодих вчених «Каразінські читання (історичні науки)», співорганізаторами якої виступили історичний факультет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Харківська національна академія міського господарства, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди та Національний дослідницький університет «Белгородський державний університет». У роботі конференції взяли участь 273 студентів, аспірантів та молодих вчених, що представляли близько п'ятдесяти наукових та освітніх закладів різних міст України, Росії, Білорусії та Польщі. У межах конференції було організовано презентацію фотовиставки В. А. Оглобліна до річниці катастрофи імператорського потягу в Борках.
- **26 квітня** в Музеї історії університету відбулась презентація книги «Голубкин Юрий Алексеевич. Исследование о Мартине Лютере: Статьи и воспоминания» (Х., 2011).
- **27 квітня** у виставковому залі заповідника на території Святогірської лаври за сприяння Музею археології та етнографії Слобідської України було відкрито художньо-археологічну виставку «Вартові степу».

- **28 квітня** – кафедра історії стародавнього світу та середніх віків спільно з кафедрою українознавства під егідою Східного інституту українознавства імені Ковальських і Центру українських студій імені Д. І. Багалія провели Міждисциплінарний науковий семінар «Візантійська традиція в Україні», під час якого відбулися презентації книги завідувача кафедри історії стародавнього світу та середніх віків проф. С. Б. Сорочана «Византия. Парадигмы быта, сознания и культуры» (Х.: Майдан, 2011) і сайту «Василевс. Українська візантиністика» (<http://byzantina.wordpress.com>), створеного за ініціативи доцента кафедри історії стародавнього світу та середніх віків А. М. Домановського.
- **29 квітня** здобувач кафедри історії Росії В. С. Золотарьов захистив кандидатську дисертацію «Еволюція стратегії і тактики конституційно-демократичної партії Росії (1905–1917 рр.)».
- **5 травня** в Музеї історії університету до 66-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні відкрилась виставка «Жіночі образи у пропагандистських плакатах Другої світової війни».
- **10 травня** доц. А. М. Домановський отримав короткотерміновий грант Міжнародної асоціації гуманітаріїв на здійснення досліджень у сфері соціально-гуманітарних наук, напрям «історія», за темою «Суспільна структура торгівлі у Візантії IX–XII ст.» на 2011–2012 рр.
- **16 травня** відбулась презентація антології «Университетская идея в Российской империи XVIII – начала XX веков» (М., 2011), підготовленої за участі науковців ХНУ імені В. Н. Каразіна та Московського державного університету імені М. В. Ломоносова та виданої за підтримки Німецького історичного інституту в Москві.
- **17 травня** проф. С. Б. Сорочан був нагороджений Харківською обласною державною адміністрацією дипломом стипендіата в галузі науки імені Василя Назаровича Каразіна (з гуманітарних наук), а також подякою Міського голови м. Харкова.
- **20 травня** Центр болгаристики та балканських досліджень ім. М. Дринова, Центр краєзнавства, історичний факультет Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна провели Міжнародну наукову конференцію молодих вчених XI «Кирило-Мефодіївські читання», присвячену Дню слов'янської писемності та культури.
- **20 травня** здобувач кафедри історії України О. А. Рудь захистила кандидатську дисертацію «Розвиток кооперативної торгівлі на Харківщині в роки НЕПу (1921–1929 рр.)».
- **з 26 травня по 29 червня** на історичному факультеті перебував професор Пенсільванського університету, лектор за програмою Фулбрайту О. М. Лесков. Він виступив перед музейними співробітниками та студентами, взяв участь у роботі кількох

науково-практичних семінарів, відвідав базу Германо-Слов'янської археологічної експедиції, взяв участь у розробці тематико-експозиційного плану нової експозиції археологічного Музею археології та етнографії Слобідської України.

- **27 травня** відбулось святкування Дня історичного факультету.
- **2 червня** відбувся круглий стіл «Євреї в етнічній мозаїці українських земель у XIX–XXI століттях», організований Студентським науковим товариством історичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Східноукраїнською філією Міжнародного Соломонового університету, Українським центром вивчення історії Голокосту (м. Київ), Центром співробітників та викладачів юдаїки у вузах «Сефер» (м. Москва, Росія).
- **24 червня** аспірант кафедри історії України С. Ю. Іванов захистив кандидатську дисертацію «Міграція сільського населення до Харкова (серпень 1943 – серпень 1991 рр.)».
- **6 вересня** в Ізюмському краєзнавчому музеї ім. М. В. Сібільова за участі Музею археології та етнографії Слобідської України була організована виставка знахідок з розкопок поселень біля Студенка Ізюмського району.
- **9 вересня** проф. С. Б. Сорочан став лауреатом премії пам'яті митрополита Московського і Коломенського Макарія (Булгакова), заснованої Російською православною Церквою, Урядом Москви і Російською Академією наук в номінації навчальний посібник («Византия. Парадигмы быта, сознания и культуры». – Харьков: Майдан, 2011).
- **12-18 вересня** на базі факультету працювала III Міжнародна осіння студентська школа «Історико-культурна спадщина Євросерегіону Слобожанщина» (Тема школи: «Пам'ятки православної культури Слобожанщини: (до 100-річчя канонізації Святителя Іоасафа)»), яка була організована кафедрою історіографії, джерелознавства та археології спільно з Центром краєзнавства, Національним дослідницьким університетом «Белгородський державний університет», Східно-регіональним відділом Центра пам'яткознавства НАН України, Харківською обласною станцією юних туристів.
- **17 вересня** у Красноградському краєзнавчому музеї імені П. Д. Мартиновича було відкрито виставку «Скіфи & елліни» із фондів МАЕСУ.
- **27 вересня** у Музеї історії університету відбулось відкриття виставки «Наші в Антарктиді», присвяченої 15-річчю української антарктичної станції «Академік Вернадський».
- **6 жовтня** на історичному факультеті відбулась зустріч з ректором РДГУ професором Ю. Й. Пивоваром, під час якої було підписано

робочу програму співробітництва з РДГУ. Також проф. Ю. Й. Пивовар прочитав для викладачів, аспірантів та студентів лекцію «Модернізація університетської історичної освіти».

- **21 жовтня** аспірантка кафедри нової та новітньої історії Ю. В. Мазурика захистила кандидатську дисертацію «Місіонерська діяльність Російської православної церкви у Східній Азії (друга половина XIX – початок XX ст.)».
- **21 жовтня** аспірант кафедри нової та новітньої історії Є. С. Роговий захистив кандидатську дисертацію «Взаємовідносини суспільства та влади в Словацькій республіці (1939–1945 рр.)».
- **21 жовтня** аспірантка кафедри стародавнього світу та середніх віків Ю. П. Селевко захистила кандидатську дисертацію «Соціально-правове та майнове становище жінок у Римській республіці (V–I ст. до н.е.)».
- **31 жовтня** спільно з Центром краєзнавства, Студентським науковим товариством, Центром досліджень міжетнічних відносин Східної Європи, Українським Центром вивчення історії Голокосту, Меморіальним парком «Дробицький яр», Східноукраїнською філією Міжнародного Соломонового університету, було організовано круглий стіл «Етнополітичні проблеми Другої світової війни в Україні: наукові інтерпретації, історична пам'ять», присвячений 70-тій річниці трагедії Дробицького Яру.
- **2 листопада** в Музеї історії університету відбулось урочисте відкриття виставки до 100-річчя з дня народження відомого фізика-теоретика, професора Харківського університету, академіка О. І. Ахієзера.
- **14 листопада** – сайт доцента кафедри історії стародавнього світу та середніх віків А. М. Домановського «Василевс. Українська візантиністика» (<http://byzantina.wordpress.com>) за результатами народного голосування посів перше місце на Конкурсі українських блогів BUBA (Best Ukrainian Blog Awards) 2011 у категорії (номінації) «Тематичний або професійний блог» з сумарною кількістю 1406 голосів (<http://watcher.com.ua/buba/results>).
- **17 листопада** відбулась презентація книг з історії освіти за участі науковців з МДУ ім. М. В. Ломоносова: «Иностранные профессора российских университетов (вторая половина XVIII – первая треть XIX в.). Биографический словарь / под. общ. ред. А. Ю. Андреева; составители А. М. Феофанов, В. Ю. Иващенко, С. И. Посохов и др.» (М., 2011); Посохова Л. Ю. На перехресті культур, традицій, епох: православні колегіуми України наприкінці XVII – на початку XIX ст. (Х., 2011).
- **17 листопада** творчий колектив першокурсників історичного факультету здобув перше місце в конкурсі «Alma Mater – 2011».

- **24 листопада** відбулась наукова конференція-презентація «Проблеми дослідження та охорони культурно-історичної спадщини України», організована спільно з Харківським історико-археологічним товариством, у межах якої була презентована виставка «Археологічні знахідки польового сезону 2011 року».
- **7 грудня** у харківській книгарні «Є» відбулась презентація книги «Історія Візантії. Вступ до візантиністики» (Львів, 2011), серед авторів якої проф. С. Б. Сорочан та доц. А. М. Домановський.
- **16 грудня** відбулась XIX Міжнародна краєзнавча конференція молодих учених, організаторами якої виступили історичний факультет, Центр краєзнавства та Студентське наукове товариство факультету. У конференції взяли участь молоді вчені з більш ніж тридцяти університетів та наукових закладів різних міст України та Росії.
- **18 грудня** кафедра історії Росії провела XIV краєзнавчу молодіжну конференцію «Воєнне минуле рідного краю».
- **24 грудня** у Музеї історії університету відбулась виставка до Дня архівіста «"Увага! Показує Харків": з історії харківського телебачення за матеріалами Державного архіву Харківської області, Центрального державного науково-технічного архіву України та Харківської обласної державної телерадіокомпанії», в якій взяли участь керівники та працівники провідних архівних установ м. Харкова та області, співробітники харківських музеїв та бібліотек, викладачі та студенти історичного факультету університету, представники масс-медіа.